

Breedband internet in Japan

Erik Blomjous – 5-1-2004

Samenvatting

De Japanse overheid verwacht dat in 2007 de helft van de inwoners gebruik maakt van breedbandinternet. Momenteel heeft één op de zes Japanners de beschikking over breedband. Lage prijzen zorgen voor een sterke marktgroei, maar ook voor druk op providers en netwerkbeheerders.

In dit korte overzicht worden enkele hoofdlijnen van de breedbandontwikkelingen in Japan beschreven.

Details

De belangrijkste onderwerpen op de beleidsagenda van de Japanse overheid

De Japanse overheid ziet een snelle ontwikkeling van breedband als essentieel voor de toekomstige concurrentiekracht van de Japanse industrie en dienstverlening. Breedband zou zelfs voor een deel de oplossing moeten gaan bieden voor de voortslepende economische malaise en maatschappelijke problemen rondom de vergrijzing. Sinds 2001 is een nieuwe wetgeving van kracht met de naam “IT Basic Law”. Onder leiding van de Prime Minister is dat jaar tevens het “e-Japan strategy” programma opgezet. Dit programma heeft de ambitieuze doelstelling om Japan in het jaar 2006 het meest geavanceerde IT land ter wereld te laten zijn. “e-Japan Strategy” richt zich op concrete actieplannen verdeeld over vijf beleidsgebieden: 1) infrastructuur, 2) kenniswerkers, 3) e-commerce, 4) e-government en 5) netwerkbeveiliging. Wat zich in het programma het meest onderscheid van IT programma's in andere landen is dat de private sector de leiding dient te nemen in de ontwikkeling van de breedband-netwerkinfrastructuur. Sinds 2001 zijn er al ruim 300 projecten binnen “e-Japan Strategy” opgestart.

Het streven om in 2005 30 miljoen huishoudens te kunnen voorzien van high-speed breedband (ADSL, kabel of WiFi) en 10 miljoen huishoudens binnen het bereik van ultra-high-speed internettoegang (glasvezel / FTTH – Fiber To The Home) te brengen is halverwege 2002 al ruimschoots gehaald. De volgende uitdaging is om de glasvezelnetwerken daadwerkelijk aansluiting te geven op de woningen.

Concrete acties van de overheid ter stimulering van breedband

De Japanse overheid heeft een pakket van concrete stimuleringsmaatregelen voor breedband aanbieders:

- Een financierings pakket, waarbij de Development Bank of Japan (DBJ) een zeer lage tot geen rente in rekening brengt aan nieuwe breedband netwerk operators
- Belastingvoordeel: 6–18 % korting op “vennootschapsbelasting” en 20–25 % korting op “onroerende zaakbelasting” voor ondernemingen die investeringen in breedband-netwerken
- Via de Telecommunication Advancement Organisation (TAO) staat de Japanse overheid zelfs garant voor de schulden van de nieuwe breedband netwerk operators (!!!)

Om van deze steunmaatregelen gebruik te mogen maken, dient eerst autorisatie te worden verkregen bij het Japanse Ministry of Public Management, Home Affairs, Posts and Telecommunications (MPHPT).

De marktdynamiek

Met uitzondering van YahooBB, zijn de grootste internetaanbieders (ISP's) vaak gelieerd aan één van de grote Japanse electronica concerns, zoals NEC, Fujitsu en Sony. Door de zware concurrentie in breedband, zijn de marktprijzen al gedaald tot onder het niveau van ISDN-producten en in de meeste gevallen zelfs ook dat van de dial-up abonnementen.

Waar in 2001 de meeste ADSL aansluitingen al een snelheid hadden van 1,5 Mbit/s, is dat in 2002 8 Mbit/s en sinds begin 2003 zelfs 12 Mbit/s. FTTH is begin 2002 gelanceerd met een maximum snelheid van 10 Mbit/s, maar is snel daarna verhoogd naar 100 Mbit/s. Er zijn al drie onafhankelijke glasvezelnetwerken operatief in de meest dichtbevolkte gebieden van Japan.

Zware strijd om de gunst van de klant heeft er toe geleid dat Japan nu de laagste ADSL marktprijzen ter wereld heeft, helemaal als je dat in Mbit/s bekijkt. De Nederlandse consument betaalt momenteel ongeveer 18 maal zoveel voor ADSL capaciteit als de Japanse gebruiker.

De lage tarieven hebben weer als nadeel dat de netwerkproviders genegen zijn om minimaal te investeren in minder rendabele gebieden. 20% van de Japanse bevolking woont verdeeld over 70% van het landoppervlak. Oplossingen van lokale overheden, hier en daar gesubsidieerd door de centrale overheid, moet ontsluiting van verderafgelegen gebieden bewerkstelligen.

Het gebruik van internet over de vaste lijn (PC) is in Japan relatief laat op gang gekomen. De inhaalslag is daarentegen overweldigend. Door agressieve marktwerking van providers als @Nifty (Fujitsu), DION (KDDI) en vooral Yahoo!BB (Softbank), gedreven door de noodzaak om zo snel mogelijk naar het break-even

punt van 2 miljoen gebruikers te groeien, heeft de Japanse consument kunnen profiteren van lage instap- en abonnementskosten. Ook de introductie van verbeterde IP telefoonconcepten, heeft de acceptatie van ADSL in Japan doen versnellen.

Voor wat betreft de mobiele toegang tot het internet is Japan al vanaf 1997 het voorbeeld geweest voor de rest van de wereld. De succesvolle concepten van i-mode (NTT DoCoMo) en EZ-web (KDDI) zijn nu in vele andere landen overgenomen en de populariteit van “allways-online” hebben een internationale dimensie gekregen. De overgang van 2,5 naar 3G-technologie is in Japan al in 2002 ingezet.

Daarnaast is de Japanse electronica industrie zich al aan het voorbereiden op de standaardisatieslag die gaat plaatsvinden op het gebied van het ubiquitous network, een netwerk zonder drempels dat door alles en iedereen, overal toegankelijk wordt. Ook hierin speelt Japan momenteel een leidende rol.

Facts en Figures

Algemene gegevens Japan	eind 2003
Inwoners	127.400.000
Huishoudens	47.000.000 (E)
Internetpopulatie	69.420.000 (vast + mobiel)
Ontwikkeling van breedband internet in Japan	
Breedband penetratie (huishoudens)	19,3 %
Breedband t.o.v. totaal internetgebruikers	28,2 %
Groei ADSL breedbandaansluitingen	360% (eind 2001 – eind 2002) !!! Van 1.524.000 naar 7.023.000 abn's
Aantal internetaansluitingen via de kabel	49% (eind 2001 – eind 2002) Van 1.334.000 naar 1.992.000 abn's